

RAN-1908060102050005

Master of Commerce (Sem. II) Examination March - 2026 Financial and Management A/c-V

[Total Marks: 50]

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book.	Seat No.: <table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> Student's Signature						

- પ્ર. 1 (અ)** આપેલ માહિતી પરથી 31-3-2025 ના રોજ પાકા સરવૈયામાં દર્શાવવાની થતી દ્રશ્ય મિલકતની આખરની બાકીની ગણતરી કરો. (5)
- કાયમી મિલકતો : તા. 1-4-2024ની બાકી :
જમીન રૂ. 10,00,000, મકાન રૂ. 10,00,000, મશીનરી રૂ. 15,00,000, ફર્નિચર રૂ. 3,50,000, હાઈડ્રોલિક-પ્લાન્ટ રૂ. 18,00,000, કમ્પ્યુટર્સ રૂ. 6,00,000
 - વર્ષ દરમિયાને વધારો :
મકાન રૂ. 5,00,000, કમ્પ્યુટર્સ રૂ. 2,00,000, મશીનરી રૂ. 8,00,000, ફર્નિચર રૂ. 50,000, હાઈડ્રોલિક-પ્લાન્ટ રૂ. 4,00,000
 - ઘસારા ફંડ : (તા. 31-3-2025ના રોજ)
(ચાલુ વર્ષે કુલ રૂ. 1,95,000ની ઘસારા જોગવાઈ સહિત)
મશીનરી રૂ. 4,00,000, ફર્નિચર રૂ. 50,000, મકાન રૂ. 2,00,000, હાઈડ્રોલિક-પ્લાન્ટ રૂ. 3,00,000, કમ્પ્યુટર્સ રૂ. 1,00,000
- (બ)** ધી ન્યુ લાઈફ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિ. ના જીવન વિભાગનું મહેસુલી ખાતું 31મી માર્ચ, 2025 ના રોજ નીચેની વિગતો ધ્યાનમાં લીધા વિના રૂ. 60,22,230 નું જીવનવીમાં ભંડોળ બતાવે છે. (5)
- પુનઃવીમા હેઠળના દાવો રૂ. 13,000
 - પ્રીમીયમ ઘટાડા પેટે આપેલ બોનસ રૂ. 4,600
 - જામીનગીરી પર ચઢેલું વ્યાજ રૂ. 8,270
 - પ્રીમીયમ મળવાના બાકી રૂ. 6,430
 - રજુ થયેલા પાણ નહિ ચૂકવેલ દાવાઓ રૂ. 30,930
- ઉપરની વિગતોની અસર આપ્યા બાદની જીવનવીમાં ભંડોળની રકમ શોધો.
- પ્ર. 2** “લાલુ ઇલેક્ટ્રિક કંપની” ની તા. 31-3-2025 ના રોજની નીચેની કાચા સરવૈયા ની બાકીઓ આપવામાં આવી હતી : (14)

વિગત	રકમ રૂ.
5,000 ઇક્વિટી શેર, દરેક રૂ. 100 નો	5,00,000
5% નાં ડિબેન્ચર્સ	5,00,000

વિગત	રકમ રૂ.
મશીનરી સ્ટેશન પર	3,50,000
જમીન અને મકાન	5,00,000
ટ્રાન્સફોર્મર્સ	15,000
મીટર્સ	50,000
મેઈન્સ	2,10,000
વીજળી ખરીદી	41,000
સોલાર પાવર ખરીદી	49,000
વહીવટી ખર્ચા	1,000
સ્ટોર્સનો સ્ટોક	24,000
મરામત અને નવીનીકરણનો ખર્ચ	7,500
મીટર દ્વારા વીજળીનું વેચાણ	2,44,000
વીજ વેચાણમાં સરકારી વળતર રૂપે સહાય આવક	10,000
કરાર દ્વારા વેચાણ	26,000
મીટર ભાડું	10,000
ડિસ્કન્ટરોના ભથ્થા	5,000
ઘસારા ફંડ (1-4-2024 ના રોજ)	75,000
રાજ્ય સરકારી યોજના માટે લોડિંગ કંપની દ્વારા ગ્રાન્ટ્સ	1,00,000
મરામત અને નવીનીકરણ અનામત	30,000
વેપારી મળવાપાત્ર લેણાં	28,000
વેપારી ચૂકવવાપાત્ર દેવાં	60,000
અન્ય પરચુરણ ખર્ચાઓ	4,000
પગાર	40,000
નફાનુકસાન ખાતાના જમાબાકી (તા. 1-4-2024)	35,000
30મી સપ્ટેમ્બર સુધીનું ચૂકવેલું ડિબેંચર ઉપરનું વ્યાજ	12,500
ફર્નિચર	20,000
બેંક સિલક	18,000
તાર સાથેના થાંભલા	2,15,000

અન્ય વિગતો:

- (1) બધી જ મિલકતોની શરૂઆતની બાકી ઉપર 5% લેખે ઘસારાની જોગવાઈ કરો.
 - (2) વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ નીચે મુજબ દૃશ્ય કાયમી મિલકતોમાં મૂડી ખર્ચ કર્યા હતા:

મશીનરી	રૂ. 30,000
જમીન અને મકાન	રૂ. 50,000
મીટર્સ	રૂ. 10,000
મેઈન્સ	રૂ. 70,000
 - (3) દર વર્ષે મરામત અને નવીનીકરણ અનામત માટે રૂ. 23,000 લઈ જવામાં આવે છે.
 - (4) ચાલુ વર્ષે કરવેરા અંગેની જવાબદારીની રૂ. 40,000 ની જોગવાઈ કરો.
- ભારતીય કું. કાનૂન 2013 ની જોગવાઈઓ પ્રમાણે હિસાબોને લગતી નોંધો સાથે વીજળી ફાં.નાં વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

પ્ર. 3

જ્ઞાની ઈન્સ્યોરન્સ કંપની લિ. તા. 31-3-25ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની પોતાના આગ અને દરિયાઈ (14)
વિભાગની માહિતી નીચે પ્રમાણે રજૂ કરે છે:

વિગત	આગ વીમા વિભાગ (રૂ.)	દરિયાઈ વીમા વિભાગ (રૂ.)
તા. 31-3-24ના રોજ ભાવિ જોખમ અનામત	64,00,000	67,50,000
વધારાનું જોખમ અનામત	48,00,000	7,50,000
બાકી દાવા અંગે જવાબદારી	8,00,000	4,87,500
2024-25 ના વર્ષના વ્યવહારોની તારીખ :		
આગ બુઝાવવાનો ખર્ચ	80,000	-
ચૂકવેલ દાવા	56,00,000	48,00,000
પ્રીમિયમ મળ્યું	1,44,00,000	72,00,000
આપેલ પુનઃવીમા પ્રીમિયમ	3,60,000	1,80,000
સ્વીકારેલ પુનઃવીમા પ્રીમિયમ	1,20,000	90,000
પુનઃવીમા વસૂલાત	2,00,000	30,000
સ્વીકારેલ પુનઃવિમાના દાવા	3,00,000	80,000
સીધા વેપાર પર કમિશન	15,00,000	10,00,000
સ્વીકારેલ પુનઃવીમા કમિશન	1,80,000	6,50,000
આપેલ પુનઃવીમા કમિશન	1,00,000	2,00,000
વ્યાજ અને ડિવિડન્ડ	12,00,000	5,00,000
ઉપરની આવક પર કપાયેલ આવકવેરો	5,00,000	1,50,000
રોકાણોના વેચાણ પર નફો	3,00,000	10,00,000
દાવા અંગે કાનૂની ખર્ચ	1,00,000	50,000
તા. 31-3-25ના રોજ બાકી દાવા અંગે જવાબદારી	3,00,000	2,00,000

વહીવટી ખર્ચ રૂ. 6,00,000 અને કાનૂની ખર્ચ રૂ. 21,000 બંને વિભાગ માટે મળેલ પ્રીમિયમના ધોરણે
ફાળવવાના છે. બંને વિભાગોનું વધારાનું જોખમ અનામત ચાલુ વર્ષના પ્રીમિયમના આવકના 10% થી
વધારવાનું છે. બંને વિભાગના મહેસૂલી ખાતાં તૈયાર કરી દરેક વીમા વિભાગનો નફો નક્કી કરો.

અથવા

પ્ર. 3

તા. 31-3-2025ના રોજની નીચેની બાકીઓ જીવનવીમા કંપનીના ચોપડામાંથી લેવામાં આવી છે: (14)

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
જીવનવીમા ભંડોળ (તા. 1-4-2024)	14,70,562	પ્રીમિયમના ઘટાડા પેટે બોનસ	2,500
દાવાઓ:		પ્રાથમિક ખર્ચા	200
મૃત્યુથી	76,980	હાથ પર સ્ટેમ્પ	400
મુદત પૂરી થવાથી	36,420	રજૂ કરેલ પરંતુ નહિ ચૂકવેલ દાવાઓ	80,034
પ્રીમિયમ	2,10,572	લેણું થયેલ પરંતુ નહિ ચૂકવેલ વર્ષાસિન	22,380
સંચાલનના ખર્ચા	19,890	શેરમૂડી રૂ. 100ના એક એવા 4,000 શેર્સ	4,00,000

વિગત	રકમ રૂ.	વિગત	રકમ રૂ.
કમિશન	26,541	સરકારી જમીનગીરીઓ	8,70,890
વર્ષાસન પેટે મળેલ રકમ	10,620	ફર્નિચર	20,000
મળેલ વ્યાજ, ડિવિડન્ડ અને ભાડું	52,461	મિલકતોના તારણ પર લોન	3,09,110
ડિવિડન્ડની ચૂકવણી	20,000	પોલિસી પર લોન	2,00,000
વ્યાજ પરનો આવકવેરો	3,060	ગીરો મુક્ત મિલકતો	3,00,000
દંડ	92	ગીરોમુક્ત જમીન	2,00,000
શરણમૂલ્ય	21,860	મકાન મિલકતો	1,00,000
વર્ષાસન (ચૂકવેલ)	29,420		
રોકડમાં ચૂકવેલ બોનસ	9,450		

નીચેના હવાલાઓ ધ્યાનમાં લઈ મહેસૂલી ખાતું અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો :

	રૂ.
(1) પુનઃવીમા હેઠળના દાવાઓ	10,000
(2) ચૂકવવાના બાકી દાવાઓ	8,000
(3) પ્રીમિયમ ઘટાડા પેટે વધારાનું બોનસ	1,500
(4) લોન સામે ઍડજસ્ટ કરેલ શરણમૂલ્ય	5,000
(5) મળવાનું બાકી વ્યાજ	15,400
(6) પુનઃવીમા પ્રીમિયમ	6,000
(7) મળવાનું બાકી પ્રીમિયમ	7,400
(8) ચૂકવવાના બાકી સંચાલનના ખર્ચા	600

પ્ર. 4 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(12)

1. અહેવાલ તૈયાર કરવાના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો
2. મૂલ્યવૃદ્ધિ અને સામાજિક પરિવર્તન
3. જીવનવીમા પોલીસીના પ્રકારો
4. બાકી જોખમ અનામત અને વધારાનું અનામત

ENGLISH VERSION

Q. 1 (A) From the information given below, calculate the closing balances of tangible fixed assets to be shown in the Balance Sheet as on 31-03-2025. (5)

- a. Fixed Assets- Opening balances as on 1-4-2024:
Land - Rs. 10,00,000, Building - Rs. 10,00,000, Machinery - Rs. 15,00,000, Furniture - Rs. 3,50,000, Hydraulic Plant - Rs. 18,00,000, Computers - Rs. 6,00,000
- b. Additions during the year:
Building - Rs. 5,00,000, Computers - Rs. 2,00,000, Machinery - Rs. 8,00,000, Furniture - Rs. 50,000, Hydraulic Plant - Rs. 4,00,000
- c. Depreciation Fund (as on 31-03-2025):
(Including current year depreciation of Rs. 1,95,000)

Machinery - Rs. 4,00,000, Furniture - Rs. 50,000, Building - Rs. 2,00,000,
Hydraulic Plant - Rs. 3,00,000, Computers - Rs. 1,00,000

- (B) The Revenue Account of the Life Insurance Department of The New Life Insurance Company Ltd. shows a Life Insurance Fund of Rs. 60,22,230 as on 31st March, 2025, without taking into consideration the following items: (5)
- 1) Claims under reinsurance - Rs. 13,000
 - 2) Bonus allowed by way of reduction in premium - Rs. 4,600
 - 3) Interest accrued on securities - Rs. 8,270
 - 4) Premium outstanding (premium receivable) - Rs. 6,430
 - 5) Claims admitted but not yet paid - Rs. 30,930
- You are required to ascertain the adjusted amount of the Life Insurance Fund after giving effect to the above items.

- Q. 2 The following balances of the Trial Balance of "Lalu Electric Company" as on 31-03-2025 were given: (14)

Particulars	Amount (Rs.)
5,000 Equity Shares of Rs.100 each	5,00,000
5% Debentures	5,00,000
Machinery at station	3,50,000
Land and Building	5,00,000
Transformers	15,000
Meters	50,000
Mains	2,10,000
Electricity purchased	41,000
Solar Power purchased	49,000
Administrative expenses	1,000
Stores stock	24,000
Actual repair and renewal expenses	7,500
Sale of electricity through meters	2,44,000
Government subsidy income on sale of electricity	10,000
Contract sales	26,000
Meter rent	10,000
Directors remuneration	5,000
Depreciation Fund (as on 1-4-2024)	75,000
Grants from Holding Company for State Government Scheme	1,00,000
Repair and Renewal Reserve	30,000
Trade Receivables	28,000
Trade Payables	60,000
Other miscellaneous expenses	4,000
Salaries	40,000
Credit balance of Profit & Loss Account (as on 1-4-2024)	35,000
Debenture interest paid up to 30th September	12,500
Furniture	20,000
Bank balance	18,000
Electric poles	2,15,000

Additional Information:

1. Provide depreciation @ 5% on the opening balances of all fixed assets.
2. During the year, the company incurred the following capital expenditures on tangible fixed assets:

Machinery	Rs. 30,000
Land and Building	Rs. 50,000
Meters	Rs. 10,000
Mains	Rs. 70,000
3. Every year, Rs. 23,000 is transferred to the Repair and Renewal Reserve.
4. Make a provision of Rs. 40,000 for taxation for the current year.

Prepare the annual accounts of the Electricity Company along with necessary notes to accounts, as per the provisions of the Indian Companies Act, 2013.

- Q. 3** Following Information relating to Fire and Marine Departments for the year ended 31-03-2025 of Gyani Insurance Company Ltd. is provided: **(14)**

Particulars	Fire Insurance Dept. (Rs.)	Marine Insurance Dept. (Rs.)
Reserve for Unexpired Risk as on 31-03-2024	64,00,000	67,50,000
Additional Risk Reserve	48,00,000	7,50,000
Outstanding Claims Liability (opening)	8,00,000	4,87,500
Transactions during the year 2024-25		
Fire-fighting expenses	80,000	-
Claims paid	56,00,000	48,00,000
Premium received	1,44,00,000	72,00,000
Reinsurance premium paid (ceded)	3,60,000	1,80,000
Reinsurance premium accepted	1,20,000	90,000
Reinsurance recoveries	2,00,000	30,000
Claims accepted under reinsurance	3,00,000	80,000
Commission on direct business	15,00,000	10,00,000
Commission on reinsurance accepted	1,80,000	6,50,000
Commission paid on reinsurance ceded	1,00,000	2,00,000
Interest and dividend income	12,00,000	5,00,000
Income tax deducted at source on above income	5,00,000	1,50,000
Profit on sale of investments	3,00,000	10,00,000
Legal expenses relating to claims	1,00,000	50,000
Outstanding claims liability as on 31-03-2025	3,00,000	2,00,000

Administrative expenses of Rs. 6,00,000 and legal expenses of Rs. 21,000 are to be allocated between the two departments in proportion to the premium received. The Additional Risk Reserve of both departments is to be increased to 10% of the current year's premium income.

Prepare the Revenue Accounts of both Fire Insurance Department and Marine Insurance Department and ascertain the profit of each insurance department.

OR

- Q. 3** The following balances have been extracted from the books of a Life Insurance Company as on 31-03-2025. **(14)**

Particulars	Amount (Rs.)	Particulars	Amount (Rs.)
Life Insurance Fund (as on 1-4-2024)	14,70,562	Bonus in lieu of reduction of premium	2,500
Claims:		Preliminary expenses	200
– By death	76,980	Stamps on hand	400
– By maturity	36,420	Claims admitted but not paid	80,034
Premium	2,10,572	Annuity accrued but not paid	22,380
Management expenses	19,890	Share Capital - 4,000 shares of Rs. 100 each	4,00,000
Commission	26,541	Government Securities	8,70,890
Amount received on annuity	10,620	Furniture	20,000
Interest, dividend and rent received	52,461	Loans on security of properties	3,09,110
Dividend paid	20,000	Loans on policies	2,00,000
Income-tax on interest	3,060	Freehold properties	3,00,000
Penalty	92	Freehold land	2,00,000
Surrender values	21,860	House properties	1,00,000
Annuity paid	29,420		
Bonus paid in cash	9,450		

You are required to prepare the Revenue Account and Balance Sheet, after considering the following adjustments:

	Rs.
(1) Claims under reinsurance	10,000
(2) Outstanding claims payable	8,000
(3) Additional bonus in lieu of reduction of premium	1,500
(4) Surrender value adjusted against loan	5,000
(5) Interest outstanding (receivable)	15,400
(6) Reinsurance premium	6,000
(7) Premium outstanding (receivable)	7,400
(8) Outstanding management expenses payable	600

- Q. 4** **Write short notes: (any two)** **(12)**

1. Principles to be considered while preparing reports to be submitted to the management
2. Value Addition and Social Transformation
3. Explain the types of life insurance policies
4. Explain residual risk reserve and excess reserve